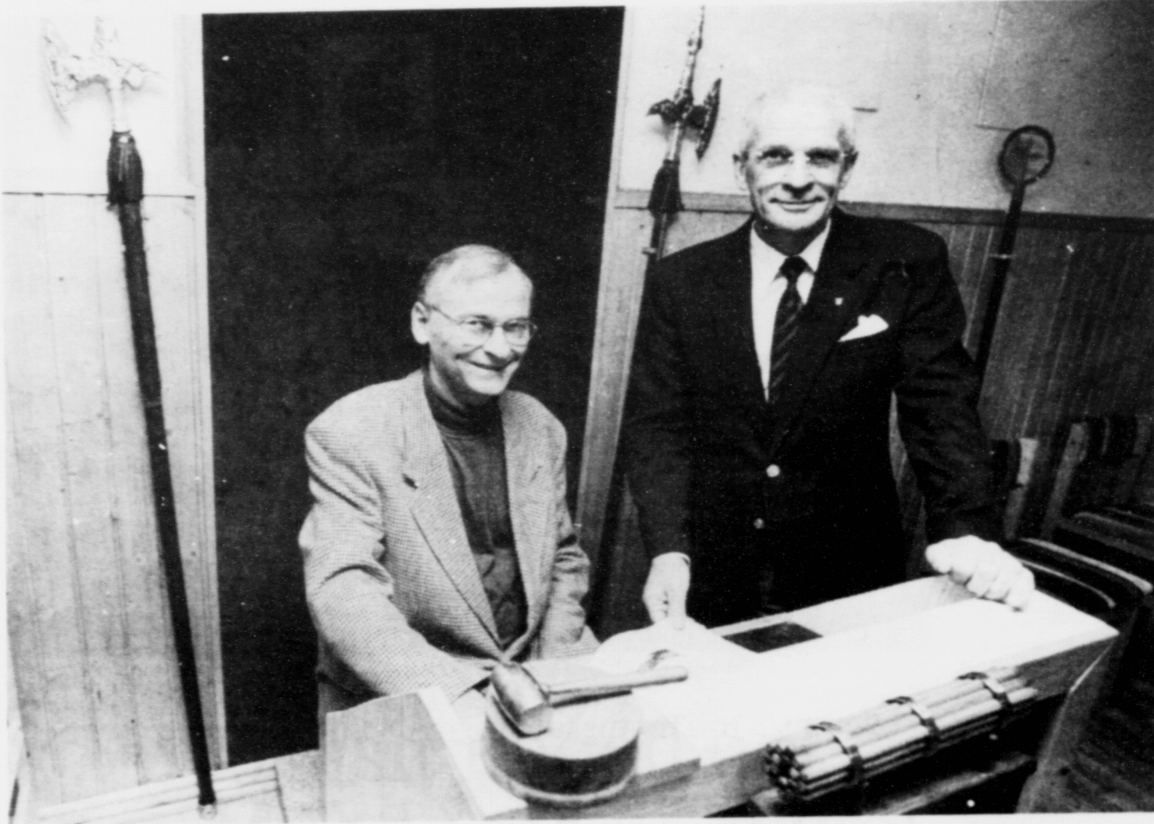

Yvirmeistarinn Poul Pøhlsgaard og stórsire Hans Petersen (standandi) greiða frá Odd Fellow. Mynd: Kalmar

Odd Fellow losjan í Føroyum dregur tjaldið frá:

Vit tosa ikki um politikk og religiún

JÚSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

– Vit hjálpa ikki hvørjum øðrum figgarliga. Vit tosa ikki um politikk ella religiún á fundunum. Men vit stuðla hvørjum øðrum í vinarlagi. Vit tosa um okkara trupulleikar og vit hava tað gott saman. Vit kenna losjuna sum eitt frístað, har vit kunnu prátta um allar okkara trupulleikar og vera visir í at onki lekur út frá fundunum. Men vit takast ikki við nakað, sum ikki tolið dagsins ljós. Høvuðs- endamálið okkara er at gerast betri menniskju, sigur Poul Pøhlsgaard, yvirmeistari í Odd Fellow í Føroyum.

Odd Fellow losjan í Føroyum hevur 10 ár á baki. Hendan losjan er ikki ein fráhaldslosja, sum aðrar sum vit kenna í Føroyum. Javnan er frammi í fjølmíðlunum um løgna loyndarfullu brøðini, sum verða framd í loyniligum losjum og tí bjóðaði Odd Fellow føroysku fjølmíðlunum fyrr í vikuni siggja hvussu teirra felagsskapur virkar.

– Vit halda ikki, at vit hava nakað at fjala útyvir. Tað er einki sum vit takast vit sum ikki tolið dagsins

ljós. Vit vilja fegnir avmystifera okkara virksemi, sigur Poul Pøhlsgaard, yvirmeistari.

Ambolturin

Vit eru stóð í felagshúsinum hjá Losjuni Nr. 1. Ambolturin á Grønlandsvegnum 56. Húsin eru nýggj, bygd í áttatíðrum. Tey eru nútímans og kostaðu góðar tvær milljónir at byggja. Eitt projekteringsfelag átti húsin, men tað fór á heysin. Odd Fellow losjan keypti herfyri húsin frá einum kredit fyri 650.000 krónur. Teir 15 Odd Fellow limirnir í Føroyum hava rúmsáttar umstøður at hittast undir. Fyrr hildu teir til í einum nógv minni húsum í Vestmanna. Í Vár verða fimm nýggir brøður upptikin og tað er talið at Odd Fellow brøðrum í Føroyum 20.

Fundarsalurin liggur á aðru hædd. Vindeygini eru tappað, soleiðis, at dagsins ljós ikki sleppur inn. Tó, heilt hava teir ikki bygt tað inni. Undan gáttini í báðum hurðunum stríðist ein veik ljósrípa inn í myrkið.

Rúmið innan er eitt sindur sjáldsamt innrættað. Har eru tryggjar talarastólar. Stólarin standa framvið veggnum. Veggirnir eru prýddir

við ymskum skreytisvápn- um. Eisini hvalvák handa á veggnum. Á einu síðuni er eitt altar. Har liggur ein bíbla. Tey altarljós standa í tjúkkum ljósastakum. Teir eru úr messingi. Ein altartalva hongur eisini yvir altarinum. Hon visir frummenniskjuna. Miðskeiðis á gólvinum liggur eitt teppið. Ein amboltur er seymaður uppá teppið. Hann er búmerki hjá felagsskapinum. Ein smíður stovnaði losjuna.

Í Odd Fellow í Danmark, sum losjan í Føroyum hoyrir undir, eru 15.000 limir, harav 6000 kvinnur, sum manna systurløsjurnar. Ovasti myndugleikin er stórløsan og leiðarin á henni nevnt stórsire. Hann verður valdur fyri tvey ár í senn. Í dag eitur hann Hans Petersen. Hann er í hesum døgum og vitjar í Føroyum og hann hjálpir yvirmeistar- aranum at greiða frá virksemi- num hjá losjuni.

Stuðla ikki hvørjum øðrum figgarliga

– Ein stór misskiljing millum fólk uttanfyri er, at vit stuðla hvørjum øðrum figgarliga. Hetta gera vit als ikki. Í veruleikanum gera vit einki sum ikki tolið

dagsins ljós. Tá tosað verður um ein loyniligan ordan, so er tað einasta loyniliga hjá okkum tær rituellu handlingarnar. Limirnir tosa ikki við uttanfyri standandi um hesar handlingar. Orsøkin er, at tær skulu siggjast í einum samnangi og vera ein uppliving fyri nýggjar limir, sigur Hans Petersen.

– Hetta er ein filantropiskur felagsskapur, tað vil siga mannnavarligt. Vit stuðla ymskum góðgerandi endamálium. Men vit geva ikki burtur pengar hjá øðrum. Teir pengar vit lata, koma frá okkum sjálvum. Vit royna at gerast betri menniskju, sigur Hans Petersen.

Endamálið hjá Odd Fellow hevur eitt síðfæðiligt og mannnavarligt sikt. Gjøgnum læruna roynir ordanin at hjálpa limunum gjøgnum lívið og geva teimum eina lívsáskoðan, sum teir kunnu taka við sær út í lívið.

Endamálið hjá ordaninum er at breiða vinarlag, kærleika og sannleikans meginsjónarmið millum menniskju. Á styrkja teirra kærleika til gud og næstan. Teir læra eisini, at orð eru ikki nógmikið, men at hesi mugu siggjast í verki. At

hvør einstakur við sínum evnum kann hjálpa til at bota um menniskjuna.

Orðanin sigur, at við so stórum málum slepst ikki undan at arbeiða við sær sjálvum og heldur ikki undan stuðli frá hinum losju- brøðrunum.

Odd Fellow varð stovnað í USA í 1819 og tá fingur limirnir álagt at vitja tey sjúku, at hjálpa teimum neyðstøddu, at jarða tey deyðu og at uppala tey foreldraleysu. Síðan tá er sosi- ala støðan nógv broytt og samfelagið tekur sær í dag av hesum uppgávum í stór- an mun.

Men tað er ikki nógmikið, at ein Odd Fellow limur fatar síðfæðina, etikkin, sum nakað ástøðiligt, teoretiskt. Hann skal eisini liva eftir síðfæðiliga reglunum um næstakærleika. Ein Odd Fellow skal kennast av sín- um verumáta og gerningum og hesir skulu vera manna- vinarligir eisini uttanfyri losjuna.

Ikki religiøs

Hóast ein bíbla liggur á altarinum, so er Odd Fellow ikki ein religiøs felagsskapur. Ein treyt fyri at gerast limur er, at ein trýr á eitt hægri vald sum jarðarinnar skapari og sum ræður í

heimi. Men orðið Gud er ikki definerað, allýst. Tað vil siga, at uttan mun til hvørja religiún ein hoyrir til, so kann ein gerast ein Odd Fellow.

– Vit eru ikki ein frímúr- aralosja. Í eini frímúrara- losju krevst ein dópsattest. Tað vil siga, at tú skal verða kristin doyptur. Men tað ber til at sia at okkara losja minnir eitt sindur um frí- múraraalosjurnar. At bíblan liggur á altarinum merkir, at vit nýta gamla og nýggja testamenti sum okkara mentunargrundarlag. Myndirnar til okkara ritualu handlingar eru heintaðar úr gamla og nýggjatestamenti, sigur Hans Petersen.

Góð fyrmynd

– Ein Odd Fellow skal hava reina revsattest, tá hann verður upptikin. Men fremur hann ein kriminellan gerning, sum endar við dómi, so má hann úr losjuni. Tað er sjáldan neyðugt at koyra ein brøður, sum kemur soleiðis fyri úr losjuni. Hann fer vanliga sjálvur. Men tá hann hevur sitið sín dóm ella bót fyri sína revs- ing, so geva vit honum ikki eyka revsing. Tá sleppur hann aftur í losjuna, sigur Hans Petersen.

Kostar pening

– Tað kostar at vera í Odd Fellow. Hvør limur rindar fast 200 krónum um mánaðin til losjuna. Umframt hetta rindan hann til mat og annað, so at einar 400 krónur verða lætarnar um mánaðin. Ongin giftur sleppur í losjuna, um konan ikki samtykkir. Vit vitja eisini heim, aðrenn ein nýggjur brøður verður upptikin og greiða familjuni frá, hvørjar skyldur verða lagdar á teir, sum verða upptikin í Odd Fellow. Familjan lættar eisini í fleiri tiltøk um hjá losjuni, sigur Poul Pøhlsgaard.